

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Ingen begjærede Ordet.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling.

vedtoges uden Afstemning.

S. Solm: Maa jeg tillade mig at foreslaa dette Forslag henvist til et Udvalg paa 7 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges dette Forslag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statsbanedriftens Ordning.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 1441 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Berntsen: Det her foreliggende Lovforslag berører et Omraade, som i det Mindste i finantseel Henseende sikkert gjør det til et af de betydeligste Lovforslag, vi i indværende Rigsdagsamling komme til at beskæftige os med. Det var derfor med Glæde, jeg hørte den høitærede Formand ved Samlingens Begyndelse give en Meddelelse om, at Indenrigsministeren agtede at frembringe Forslag til Lov om Statsbanedriftens Ordning, idet jeg tænkte mig Muligheden af, at det kunde føre til, at Lovgivningsmagten kunde faae den Indsigelse, som den utvivlsomt har Krav paa at have paa et for Samfundet saa vigtigt Anliggende, som Statsbanedriften jo utvivlsomt er. Men jeg negter ikke, at jeg ved at læse Lovforslagets Indhold er bleven noget skuffet i mine Forventninger; thi det forekommer mig ikke, at selve Lovforslaget indeholder Videre om Statsbanernes Drift, end at dets Titel burde have været: Forslag til Lov om Lønnings- og Pensjonsforhold for Embeds- og Bestillingsmænd ved Sta-

tens Jernbanevæsen. Det tror jeg nærmere havde udtrykt Tanken; thi det, der ved Statsbanedriften har særlig Interesse for Befolkningen, f. Ex. Tagtregulativer for Person- og Gods-Trafikken, Jartplaner og deslige, berøres jo slet ikke i det foreliggende Lovforslag; disse Spørgsmaal ere enten rent holdte ude af Lovforslaget eller ogsaa stilledes ud i en fjern Fremtid til eventuel Behandling om 7—8 Aar, saa at altsaa det, der efter min Formening særlig har Interesse for Befolkningen med Hensyn til Statsbanedriften, har ikke fundet særligt Udtryk i det foreliggende Lovforslag. Derimod ser jeg meget vel, at Lovforslaget maa have særlig Interesse for Indenrigsministeren og ikke mindst for det store Maskineri af Embeds- og Bestillingsmænd, som nu er blebet etableret under den ærede Indenrigsminister ved Statsbanedriften i det Hele taget, og muligt kan det være, at Ministeren vilde være Rigsdagen og ikke mindst dette Thing taknemlig, dersom man kunde hjælpe ham ud af det Filteri, hvori han sikkert lidt efter lidt er bleven indviklet ved Etableringen af dette store og kostbare Embeds-Maskineri ved Statsbanedriften. Det har jo nemlig baade sine gode og sine svage Sider for en Minister at leve under provisoriske Forhold. Det kan have den gode Side, at Udgangen til Statskassen er saa paafaldende let, men det kan ogsaa have sin svage Side, nemlig at den vedkommende Minister derved kommer til at bære Ansvarer for Alt det, der sker. Under ordinære Forhold har Ministeren i Reglen kunnet dække sig overfor sine Venner ved at sige, at der har Folkethinget Skylden, det er det slemme Folkething, der har undladt dette eller hint eller har forvoldet det eller det; men naar man lever under provisoriske Tilstande som dem, vi nu leve under, veed man, at hvad der sker, bærer i første Instans den vedkommende Minister hovedsagelig Ansvarer for. Da vi her i Thinget i Rigsdagsamlingen 1879—80 behandlede Lovforslaget om Statens Overtagelse af de det sjællandske Jernbaneselskab tilhørende Jernbaner, var der flere ærede Medlemmer, der yttrede stærk Tvivl om, hvor vidt det overhovedet var heldigt og hensigtsmæssigt at gaa over til Statsbanedrift. Saaledes udtalte sig i Folge den da afgivne Betænkning to ærede Medlemmer, nemlig det ærede